



Iktatószám: NAIH/2020/4208/2  
Előzmény: NAIH/2019/6802.

Tárgy: hatósági ellenőrzés  
lezárása

## VÉGZÉS

A **Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság** (a továbbiakban: Hatóság) értesíti, hogy a 2019. évi helyi önkormányzati választásokkal kapcsolatban végzett ajánlásgyűjtést követően az ajánlóíveken szereplő személyes adatok kezelése, ezen belül az adatkezelő(k) személyének megállapítása tárgyában 2019. október 7. napján megindított adatvédelmi hatósági ellenőrzést a mai nappal

### lezárja.

A jelen végzéssel szemben nincs helye jogorvoslatnak.

## INDOKOLÁS

### I. Tényállás

A Hatóság közérdekű bejelentésből értesült arról, hogy felmerült annak gyanúja, hogy a 2019. évi helyi önkormányzati választásokkal összefüggésben [...], a [...] jelölő szervezetek Budapest [...] kerület [...] számú egyéni választókerületi közös jelöltjének indulásához szükséges ajánlásgyűjtés során a személyes adatokat jogosulatlanul kezelték.

A Hatóság a választási eljárás jogszerűségére, valamint a nagyszámú érintettek személyes adatainak védelmére tekintettel indokoltnak látta, hogy hivatalból hatósági ellenőrzést indítson az adatkezelő által a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/679 rendeletben (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) foglalt követelmények betartásának ellenőrzése érdekében. Ennek során elsődlegesen az adatkezelők személyének a tisztázása vált szükségessé.

Az ellenőrzés keretében a Hatóság az alábbiakat vizsgálta:

- Milyen szerepet töltöttek be a pártok [...] jelölt ajánlásainak gyűjtése során?
- Az ajánlásgyűjtés során és azt követően kik értek hozzá az ajánlóívekhez, az azokon szereplő személyes adatokat kik ismerhették meg? Milyen feladatuk volt az aktivistáknak az ajánlásgyűjtés folyamatában?
- Milyen iránymutatást, utasítást, információt adtak az ajánlásgyűjtéssel kapcsolatban az aktivistáiknak? Készült-e írásbeli dokumentum – szerződés, szabályzat, megállapodás, ellátandó feladatok leírása, összefoglalása –, amelyben rendelkeztek az aktivisták által ellátandó feladatokról, tevékenységekről, felelősségekről?
- Álláspontjuk szerint mely személy(ek)/szerv(ek) tekintendő(ek) adatkezelőnek?

A Hatóság a hatósági ellenőrzés keretében az adatkezelő(k) személyének tisztázása érdekében megkereséssel fordult a vizsgált ajánlásgyűjtésben szerepet játszó [...] pártokhoz.

A Hatóság megkeresésére az alábbi válaszok érkeztek:

1. [...] [...] kerületi jelölt a [...] tagja, bár a [...] politikai támogatásával indult, az ajánlásgyűjtések során a [...] **sem adatkezelőként, sem adatfeldolgozóként nem járt el**, azt a [...] intézte, a [...] aktivistái kizárólag a „saját” [...] tag jelölteknek gyűjtötték az ajánlásokat a kampány során, [...]nak nem. A [...] **fizikailag soha nem került ezen ajánlóívek birtokába, adatkezelési műveletet nem hajtott végre azokon.**

2. Az [...] a [...] kerületi jelöltállítás, illetve az ehhez szükséges ajánlásgyűjtés során a [...] -val kötött választási együttműködési megállapodás alapján közös polgármesterjelölt, illetve közös képviselőjelöltek állítása érdekében jelölő szervezetként működött közre. Az [...] **aktivistái azonban [...] képviselőjelölt ajánlásgyűjtésében semmilyen formában nem működtek közre**, ők a kerületben kizárólag a kerület [...] által is támogatott polgármesterjelöltjének gyűjtöttek ajánlást.

Az [...], mint jelölő szervezet az ajánlásgyűjtés végrehajtásával összefüggésben **sem írásban, sem szóban nem adott utasítást**, tekintettel arra, hogy az ajánlásgyűjtés törvényes keretei és korlátai az érintettek számára ismertek voltak, míg a helyi szinten eldönthető technikai és szervezési kérdésekre az adatkezelés természetére és a közös jelölésre tekintettel a párt önálló utasítást nem is adhatott ki.

Álláspontjuk szerint **a jelöltállítási folyamatban kezelt személyes adatok tekintetében a jelöltet közösen állító pártok közös adatkezelők, hiszen az ajánlások összegyűjtése közös választási részvételüket szolgálja, amely együttes és közös döntésükön alapul.**

A megkereséssel érintett adatkezelés esetében az [...] nevében eljáró személyek az adatkezelési műveletek elvégzésében sem működtek közre, így értelemszerűen nem is kerültek kapcsolatba az adatgyűjtésben érintett választópolgárokkal.

3. [...] a [...] választási összefogás önkormányzati képviselőjelöltje volt. [...] a [...] párt tagja.

Az ajánlóívekhez az aláírásokat gyűjtő és az íveket formai szempontból átnéző aktivisták, valamint [...] fért hozzá. Az aktivistáknak [...] jelölési aláírásait kellett összegyűjteniük, az íveket formai szempontból ellenőrizniük, majd átadniük [...] részére.

Az aktivisták azt az iránymutatást kapták, hogy a laccímkarttyát el kell kérniük, le kell kézzel másolniuk az ívre a vonatkozó adatokat, majd a karttyát vissza kell adni a tulajdonosának. Az íveket gondosan kell kezelni, annak tartalmát mással megismertetni nem lehet. Az íveket az összegyűjtést követően az aktivistáknak ismétellen ellenőrizniük kellett, hogy a név, az aláírás és a személyi szám megfelelően rá lett-e írva. Az ajánlóíveket a választópolgárnak alá kellett írnia. Az ajánlóívek gyűjtésére az aktivisták [...] polgármester-jelölttől kapták az írásbeli meghatalmazást.

**Mivel választási együttműködés alapján indult a jelölt, a [...] álláspontjuk szerint közös adatkezelőnek minősül**, de ténylegesen az adatokat csak az aktivisták ismerhették meg.

4. [...] [...] kerületi ellenzéki képviselőjelölt, azóta megválasztott képviselő **ajánlásainak gyűjtésében a [...], mint párt szervezetileg nem vett részt**. Az ajánlóívek felvételét, az ajánlásgyűjtés szervezését, koordinálását, majd az ajánlóívek leadását a képviselőjelölt kampánycsapata végezte. Ebben a folyamatban önkéntesként részt vehettek a [...] szimpatizánsai is, de erről a pártnak részletes információja, kimutatása nincs, adataikról listával nem rendelkezik.

## II. Alkalmazott jogszabályi rendelkezések

Az általános adatvédelmi rendelet 2. cikk (1) bekezdése alapján a hatósági ellenőrzéssel érintett adatkezelésre az általános adatvédelmi rendeletet kell alkalmazni.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 99. §-a alapján a Hatóság – a hatáskörének keretei között – ellenőrzi a jogszabályban foglalt rendelkezések betartását.

Az Ákr. 50. § (2) bekezdés c) pontja alapján az ügyintézési határidő hatvan nap, melybe az Ákr. 50. § (5) bekezdése és 103. § (3) bekezdése alapján nem számít be az eljárás felfüggesztésének időtartama.

Az Ákr. 101. § (2) bekezdése alapján, ha a Hatóság az Ügyfél kérelmére lefolytatott hatósági ellenőrzés során jogsértést nem tapasztal, ennek tényéről hatósági bizonyítványt állít ki. A hivatalból folytatott hatósági ellenőrzés eredményéről a Hatóság az Ügyfél kérelmére állít ki hatósági bizonyítványt.

### III. Döntés

Az ellenőrzés során a Hatóság megkeresésére a politikai pártok, mint jelölő szervezetek egy része akként nyilatkozott, hogy a politikai pártok, mint a közös jelöltet indító jelölő szervezetek közös adatkezelőnek minősülnek, míg a politikai pártok másik része – nyilatkozatuk szerint – nem tekinti magát adatkezelőnek abban az esetben, ha az ajánlások gyűjtésében a párt közvetlenül nem vett részt.

A Hatóság az ellenőrzés során megállapította, hogy az adatkezelésben betöltött szerepek nem tisztázottak, valamint nem is egyértelműek a választási folyamatban részt vevők számára. Az adatkezelés (ajánlásgyűjtés) során – a nyilatkozatok alapján – erről rendelkező, illetve ennek eldöntésében segítséget jelentő dokumentumok, szabályzatok nem készültek.

A Hatóság ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy nem elfogadható az a helyzet, hogy egy adatkezelésért senki ne viselje a felelősséget, így – főként ha az adatkezelés során még jogsértések is felmerülnek – utólag kelljen tisztázni a folyamatban betöltött szerepeket. Valamennyi adatkezelés során elengedhetetlen követelmény, hogy annak legyen adatkezelője vagy több adatkezelője, illetve akár közös adatkezelés is előfordulhat. Ez a helyzet különösen olyan, az ország szempontjából kiemelt területen nem fogadható el, mint a választási adatkezelés. Mindazon szervezet, párt, természetes személy tehát, mely az adatkezeléssel kapcsolatban valamely döntést, rész döntést hozott, adatkezelőnek tekintendő. Amennyiben a párt csak az adatkezelés célját határozta meg, és ennek elérése érdekében együttműködött másokkal, ahhoz a nevét adta, már önmagában ennél fogva adatkezelőnek tekintendő, abban az esetben is, ha a tényleges adatkezelési tevékenységben, szervezésben nem vett részt. Ez a tény adott esetben a felelősség mértékére lehet befolyással.

A vizsgált ajánlásgyűjtéssel összefüggésben ennek megfelelően valamennyi érintett párt, a képviselőjelölt adatkezelőnek tekintendő.

A bejelentés szerint feltételezett jogsértés – miszerint a [...] jelölő szervezet Budapest [...] kerület [...] számú egyéni választókerületében induló jelöltjének, [...]nak a 2019. évi helyi önkormányzati választásokon történő indulásához szükséges ajánlások gyűjtése során a személyes adatokat jogosulatlanul kezelték, azokból a becsatolt újságcikkekéből származó képek alapján adatbázist hoztak létre, az ajánlásokkal visszaéltek, illetve személyes adatokat másoltak egyik ajánlóívről a másikra, és ezzel megsértették az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés a)-b) és e) pontjában, valamint a (2) bekezdésében foglaltakat – tényleges bekövetkezte a fentiek alapján nem alátámasztott, illetve nem tisztázható, hogy a feltételezett személyes adatok kezelésével kapcsolatos jogsértés, illetve adatbázis-építés tekintetében pontosan kit, illetve kiket terheli az adatkezelői felelősség.

Fentiek alapján a Hatóság az adatvédelmi hatósági eljárás indításától eltekint, és a jelen hatósági ellenőrzés során felmerült adatkezelési aggályokat a választások során felmerült adatkezelési problémákról szóló ajánlásában kívánja orvosolni.

A Hatóság a 2019. évi helyi önkormányzati választásokkal, illetve az ajánlásgyűjtésekkel kapcsolatban érkezett bejelentéseket – azok hasonló problémafelvetése okán – összevontan kezeli, és az ügyek tapasztalatai alapján a választási adatkezelési tevékenységekkel kapcsolatban felmerült problémákat tervezett ajánlásában kívánja összefoglalni, illetve felhívni az adatkezelésben résztvevők figyelmét a választásokkal összefüggésben adatvédelmi szempontból legfontosabb követelményekre.

Ennek alapján a Hatóság a rendelkező részben foglaltak szerint döntött a hatósági ellenőrzés lezárásáról.

#### IV. Egyebek

Az Ákr. 112. §-a, 116. § (1) bekezdése, illetve a 114. § (1) bekezdése alapján a jelen végzéssel szemben nincs helye jogorvoslatnak.

A hatósági ellenőrzés lefolytatására az Ákr. 7. § (1) bekezdése és 98 §-a alapján a hatósági eljárásra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni az Ákr. VI. fejezetében írt eltérésekkel. Az Ákr. 100. § (1) bekezdése alapján a hatósági ellenőrzés hivatalból indul meg, azt a hatóság a hivatalbóli eljárás szabályai szerint folytatja le, amelynek során az Ákr. 103. § (1) bekezdése alapján az Ákr.-nek a kérelemre indult eljárásokra vonatkozó rendelkezéseit az Ákr. 103. és 104. §-ában foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

Budapest, 2020. május 21.

Dr. Péterfalvi Attila  
elnök  
c. egyetemi tanár